

Schicht-szappan

Mindenütt kapható! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

„szarvas“ vagy „kulcs“
 jegyzet
 legjobb, legkiadósabb s onnelfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

+ Soványág +
 Szép feltételű a mi kedvelt arany-éremmel kitüntetve 6-8 hót alatt már 30 fontnyi gyarapodást kezdett. Orvosi rendi szert. Szigorúan bevizsgált. Nem szédülő. Számos kórosnál. A karbunkókat 2 hsz. 50 illir. Postaiutalvány vagy utánvéttel. Esztendői utasításai. Hygien. Institut 9771
 D. Franz Steiner & Co., Berlin, 18. Königsplatzstrasse 78. Főraktár Magyarországra: Török József, gyógyszer. Király-u. 12.

Miként lehet szép női kebelt elérni.

A kebel szépsége a női hájak egyik legelőkelőbbje, melynek adományszámban a természet nem mutatja magát pazarlóan. Ennek elősegítése a hülyék szivesen fogják tudomásul venni, hogy létezik egy oly teljesen ártatlan szer, melylyel a természet szelíd módon kényseríthető, hogy ebben a tekintetben kevésbé fukar legyen. E szer, mely a finom párisi hülyevilágban már ismeretes, a **Ratié-féle PIULES ORIENTALES** használatából áll, mely pillát a leghíresebb párisi orvosok által jóknak vannak elismerve és tényleg ama tulajdonsággal bírnak, hogy a női kebelt fejleszti és újra helyrehozzák, a szöveteit erősítik, a vállak csontudorodásait elsimítják és a kebel idomáinak egyáltalában diszkrét testességet kölcsönöznek. Hatása abban áll, hogy a táplálékunk plasztikai anyagokká való alakulását elősegíti, mely utóbbit a mellción megállapodnak. Az egyik és a másik kebel között a mellción megállapodnak. Az egyik és a másik kebel között a mellción megállapodnak.

szert elert eredmény rendszerint minden különös ápolás nélkül megmarad.
 Ratié-féle **Pilules orientales** elevenítő hatása által azonnal több lesz az arcbőr, szépsége az arcvonások és megújítja a nő egész lényét.
 E pillákat mindenki beveheti; a fejlődésben levő fiatal lény ép úgy, mint a teljesen kifejlett asszony. Tehát semmi esetre sem lehetnek a legkevésbé az egészségre ártalmasak. (Törvényesen védve.)
 A körülbelül két hónapig tartó gyógyszerfolyamat könnyű betartani, a megszokott ételmod, legeszkényebb változtatása nélkül. Ara egy doboznak használati utasítását egyúttal K 6-45. utánvéttel K 6-75. (Székelydés útjaktól) **Mindazon dobozok visszatartandók, melyeken a gyáros helyege nincs és melyeken nem áll a következő lakószám:**

Császárfürdő
 BUDAPESTEN 9843
 téli és nyári gyógyhely.

Misoraugó. E keskeny gyógyfürdő, párálan gőzfürdővel és legmodernebb iszapfürdővel pompás ásványvíz uszodákkal, hő- és kádfürdővel. Prospektus ingyen bérmentve

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

GERMANDREE PORHANTÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN
 Francia szabadság. A szépség titka, ideális illattal feltöltött tartós, egészséges és készített. A Germandree az arcbőrnek egészséges és üde színt ad.
 1900 évi Párisi Világkiállítás: **ARANYÉREM**
 MIGNOT-BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS.
 Kapható Török József gyógyszerárán Budapesten.

Magyar királyi szabadalmazott és védjegyzett

PURGO

legenyhőbb jóízű laxans még csecsemőknek is adható, Rendelve angol, francia, magyar és német egyetemi tanárok által. — Kapható minden gyógyszerárán. 9777

VASÁRNAPI UJSÁG

16. SZ. 1903. (50. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, ÁPRILIS 19.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkronikával együtt) egész évre 24 korona félévre 12 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 16 korona félévre 8 * A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkronikával) egész évre 10 korona félévre 5 * Külföldi előfizetőknek a postaiag meghatározott viteldíj is csatolandó.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK.

Kristály üvegekészletek és disztárgyak kaphatók 9311
ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.
 BUDAPEST,
 V. ker., Fürdő-utca és Ferencz József-tér sarkán, (Diana fürdőház.)

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részv.-társ.
 Irodái: VI. ker., Andrássy-ut 5. (saját házában) 9376
 Befizetett részvénytőke 10 millió korona. Elfogad betéteket takarékbetétli könyvecek és pénztári jegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyószámlában (check-számlán). A 10%-os betétkamat-adó az intézet fizeti. Lezárástól váltókat, előlegeket nyújt értékpapírokra. VÁLTOZLETE magbizásból teljesíti mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett s foglalkozik minden a váltóüzletek keretébe tartozó üzletágakkal. Üzleti órák: délelőtt 1/2-1-ig, délután 1/2-5-ig.
 Magyar kir. osztályosjegyek főelárúsító helye IV., Ferencz-tér 2. szám. Kézi zálogüzletei: IV., Károly-körút 18., IV., Ferencz-tér 2. és Irányi-u. sarkán, VII., Király-u. 57., VIII., József-körút 2., Üllői-út 6. sz.

KIRNER JÓZSEF cs. és kir. udv. puskműves, az olasz királyi Ö Felségének udvari szállítója,
 BUDAPESTEN, raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7
 Dúsan ellátott raktár legújabb szerkezetű kettős vadász-fegyverekből, golyófegyverek, amerikai Winchester serétes ismétlő fegyverek, forgópisztolyok, szalonfegyverek és pisztolyok, töltények és vadász-szerekből, melyek jóságáért kezkeskedik. (Alapított 1808. évben.)

WACHTL ÉS TÁRSA
 fényképészeti cikkek raktára 9663
 BUDAPEST, IV., Eskü-út 6 (Klotild főh. palota).
 Telefon. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

PARÁDI ÜVEGGYÁR RAKTÁRA
 GÖRÖG ISTVÁN
 BUDAPEST
 M. ker. Kossuth Lajos utca 15. sz.
 Nagy választék mindenféle üvegekben. Árlistát kérésre küldünk.

Alapított 1802. Állami arany érem 1896, jury tag. Bronce érem Páris 1900.
 Cs. és kir. udv. szállítók és szerb kir. udv. szállítók
Kunz József és Társa
 királyi kiválts. nagykereskedők.
 Vászon, asztalneműek, kész fehérneműek, menyasszonyi kelengyék, függöny, ágytakaró és szőnyegáru raktára.
Budapest, V. ker., Deák-tér 1. sz.
 Motorerőre berendezett fehérnemű gyár. 9920

Árjegyzék **KATZER** udvari szállító. 9922
 ingyen. Hazánk első és legnagyobb
Molykár Ellen Biztosító Megóvó Intézete
 Iroda: VI., Ó-utca 42. szám.
 Raktárak: VI., Ó-utca 42., 44. (saját ház), 45., 46. és Új-utca 43. Budapest.

Ujdonság az ipar terén!
 Finom és legdivatosabb gyapjuszövetből készülnek saját műhelyekben mérték után férfi öltönyök 15 frttól 18 frtig remek szabásban és kidolgozásban.
 Azon esetben, ha vidéken bárhol legalább három öltönyre való megrendelésről biztosítanak, utazó szabásomat a valóságos látványosságot képező mintagyűjteménnyel saját költségemen mértékvétele céljából oda küldöm. A megrendelt ruhák 6-8 nap alatt készülnek és utánvét mellett szállítanak.
Lichtmann Sándor
 férfiszabó-terme. 9924
Budapest, VI., Andrássy-út 56/V.
HIRMANN FERENCZ
 RÉZÁRU-GYÁRA, 9774
 Külön műöntő osztály.
 Budapest, VII. Csányi-u. 9.
 Készít gőz-, víz- és légszivattyúkhoz szükséges részárakat, bor- és sörművelőgépeket, sörkimerő készleteket, légyonmészelt, szánkószőkeket, peronospora felekendőkötőket, minden egyes részalkatrészt, hiteles kereskedelmi részleteket, felirati táblákat horgany v. fémből stb.

IX. KERESZTÉLY DÁN KIRÁLY.

GYERMEKEI és unokái nagy számától környezve, népétől lelkesen üdvözölve ünnepelte április 8-án 85-ik születése napját Európa legöregebb uralkodója, IX. Keresztély dán király. Negyven évre terjedő uralkodása alatt nehéz időköt élt meg, különösen uralkodása kezdetén. Már királysága első évében elvesztette koronájának német tartományait, Schleswig-Holstein és Lauenburg hercezségeket, de az így szenvedett csorbát Dánia IX. Keresztély vezetése alatt kiköszörülte; közigazdasági téren a kicsiny, de erőteljes néptől lakott ország hatalmasan föllendült, tekintélye, politikai helyzetének szilárdsága pedig a királyi család házassági összeköttetései révén tetemesen növekedett. Különösen az angol és az orosz uralkodó családdal kötött rokoni kapcsolatok a kis skandináv államnak nem jelentéktelen befolyást biztosított az európai ügyekre. Ezenkívül többi gyermekeinek előnyös házassági is fokozták a dán korona fényét, újabb és újabb kötelékekkel fűzték IX. Keresztély családját Európa többi uralkodó családjainak részéhez, úgy hogy az ősz királyt méltán emlegették, mint „Európa apját”. IX. Keresztély ezenkívül, bár gyakran került népe közvéleményével ellentétbe, sikeres belső politikát is üzött, a mely érthetővé teszi azt a meleg ragaszkodást, melylyel népe most, születése ünnepén, feleje fordult.

véleménye közt a mult század közepe felé mind élesebbé váltak. Így ő volt a holsteini háznak egyedüli sarja, a ki dán katonai szolgálatban állott 1848-ban, mikor fegyverrel léptek közbe a schleswig-holsteini rendek különválási törekvéseivel szemben. E háborúban mint a gárdalovasság parancsnoka vett részt.

E magatartásával mintegy előkészítette, a mit a királyi családdal való rokonsága és házassági összeköttetése is előmozdított, hogy a dán uralkodóház akkor küszöbön állott kihalása esetén reá szálljon a királyi korona. És csakugyan az 1851-iki varsói, majd az 1852-iki londoni jegyzőkönyv, mely utóbbi az összes

NÉGY NEMZEDÉK: IX. KERESZTÉLY DÁN KIRÁLY, FIÁVAL, A TRÓNÖRÖKÖSSÉL, UNOKÁJVAL ÉS DÉDUNOKÁJÁVAL.

RÉGISÉGGYÁRTÁS.

Mióta Amerika milliomosai sportszerűen üzik a régiségek gyűjtését s évenként e czímen Európába óriási összegek jutnak, az eladó régi szobrok, sírkövek, fegyverek, képek, ékszerek, bútorok, könyvek és kéziratok száma nagyon megsaporodott. Alig múlik el nap, hogy a new-yorki lapokban olvasni ne lehetne, hogy Pierpont-Morgan, Rockefeller vagy Vanderbilt valami «unicum»-ot vettek, holott a «régiségek» legnagyobb része külön e célra szakszerűen berendezett gyárakban készült.

Igy például a XIII., XIV. és XV. Lajos korabeli bútorok és szőnyegek Párisban készülnek, honnan aztán állítólag elszegényedett főúri családok kastélyaiba kerülve «kéz alatt» a család egyik megbízottja által drága pénzért eladatnak. Alig van gazdag bankár vagy gyáros, kinek házában valamikor Maintenon, Dubarry vagy Montespan asszony által használt szalon bútorok ne volnának. XVI. századbeli drezdai porcellán, velencei üveg serlegek, régen kihalt nemesi családok czimerével, Benvenuto Cellini kézjegyével ellátott arany kancsók, csészék és virágtartók, milánói és velencei gyárakból kerülnek Londonba vagy Párisba, hol aztán a legtöbbet ígérő gyűjtő kezébe jutnak. Legújában az ipar ezen nemét Khinában és Japánban is nagyban üzik. Állítólagos 6-7 száz éves selyemszőnyegeket Hong-Kongban, vagy Tókióban drága pénzen eleget lehet kapni. Annyi bizonyos, hogy az utánzásokat csakis szakemberek ismerhetik fel, de ezek se mindig. A mostani császártrónörökös korában Uchtomskij herceggel Kelet-Indiában járva, egy régi khoraszani selyemszőnyegért kétszáz ezer ezüst rubelt fizetett s néhány év múlva kitudódott, hogy a drága régiség újabb időben egy hong-kongi gyárban készült. «Régi» pánczélok, teljes vérték, sisakok, török és kardok elég jutányos áron kaphatók, mert a német és olasz gyárak e téren egymással versenyezve, ártikkal a világ minden részét elárasztották. Régi nevezetes

Neogrády Antal: Kocavadász.

kvaterkát felhajt, mert a maga eszére szükség van. Jó lesz, ha most már a helyszínére megy a hintóval s egy kicsit felügyel az elhelyezkedésekre. Éjfél előtt egy negyedórával én is ott leszek a szürke köpenyegemben s a jeladás egy sipolás lesz.

— Hát akkor én megyek is.

Fölkelt, megrázta magát s olyan józan lett egyszeribe, mintha újjászületett volna.

— Ad revidere Bajmódy!

(Folytatása következik.)

A TAVASZI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS.

Folytatjuk a mult héten megkezdett szemlénket s a tavaszi nemzetközi kiállításból ismét bemutatunk néhány érdekesebb darabot. A kiválasztásban nem követünk megszabott rendszert, hanem tollunk alá vesszük a kiválóbb műveket, a mint azok szemlénk alatt utunkba kerülnek.

A kiállításnak egyik sok ambícióval festett képe Jantyk Mátvás keresztire feszített Üdvözítője. A művész lelkiismeretességének újabb bizonyossága ez a festmény, melyen főleg az arc köti le a figyelmünket, az isteni akaratba fektetett megnyugvás művészi kifejezésével.

Kriesch Aladár, ki mindig jellemzetességre törekszik műveiben, «A farizeus és a publikánus» alakjait festette meg, a mint a templom komor oszlopai között lépdelnek. A művész erejét a kétféle jellem beszédes ábrázolásában látjuk.

A történeti képek mind ritkábbak lesznek kiállításainkon. Alig egy-két festőnk műveli s ezek közt van Greguss Imre, ki a kurucz-világ iránt mutat nagy előszeretettel. Tőle látjuk ezúttal is «II. Rákóczy Ferencz indulója»-t. II. Rákóczy Ferenczet lengyelországi menedékhelyén tüneti föl a kép, a felkelt magyarság küldöttjeivel. Esze Tamással és Kissel, a kik azért jöttek hozzá, hogy rábírák, álljon a felkelés élére. Rákóczy is, a küldöttek is láthatólag elmerengve hallgatják a közvetlen mellettük játszó zenészek lelkesítő indulóját. Jól esik elmerengnünk a régi dicsőség napjaiból merített tárgyon s örömmel látjuk a művész lelkesedését, melylyel a szabadsághős rokonszenves alakját megfestette.

Neogrády, mintha csak érezné, hogy vadászatot kedvelő nemzet vagyunk, «Kocavadász» című képén szintén cserjésbe vezeti a látogatóit. Puskával kezében, lövése készen áll a modern Nimród, hogy kedvező pillanatban elejtse a fegyvere elé kerülő vadat. A képnek főleg a gondosan megfestett őszi tájkép ad érdekességet a lombjait hullató fákkal. Magának az alaknak megfestésében a művész komikus hatásra törekedett.

A szobrok számára fentartotti teremben találjuk Istók János «Nagyapó»-ját. Ez a fiatal

szobrász, a ki újabb időben Széchenyi Ferencz álló szobrával keltett figyelmet, ebben a szoborműben is nem közönséges jellemző képzettségről tesz tanúságot. Egyszerű eszközökkel sokat mond; a «Nagyapó» igen figyelemreméltó, érdekes tanulmányfő.

A tárlat genre-szobrai közt kedélyességével is feltűnik Radnai Béla két kisebb kompozíciója: «Jár a baba!» Az egyik szobormű a megindulni készülő apróság habozását mutatja, míg a másikon már az imbolygó mozdulatot látjuk, a féltékenységnek az arczon is megjelenő bájos kifejezésével.

Greguss Imre: «1703.» II. Rákóczy Ferencz indulója.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Jantyk Mátvás: Krisztus.

Kriesch Aladár: A farizeus és a publikánus.

osatákban viselt, arannyal kirakott aczél mellvérték mai napság minden jómódú angol kastélyában található.

Ezelőtt néhány évvel a British Múzeum egyik kisebb hivatalnoká üdülés céljából Kairóban időzvé, meghallotta, hogy Port-Saidban a szezi csatorna végpontján egy benszült szegény arabs fellah két ritka szépségű múmiát tartogat. A múmiákat állítólag az arab atyja a Kheops gúlából lopta; a fiú pedig a múmiákat nem meri eladni, mivel a kormány a múmiák kivitelét s az ezekkel való kereskedést fejvesztés terhe alatt megtiltotta. Az angol Port-Saidban fel is kereste az arabot, a ki eleinte mindent tagadott, végre azonban oly kikötéssel mutatta meg éjszakánként idején a múmiákat, hogy a dolog kettőjük közt titokban marad. A múmiák sokkal szebbek voltak, mint a London-

ban láthatók s ezért az angol rá akarta venni a szegény fellahot, hogy legalább az egyik múmiát engedje át. Az arab oly magas árt kívánt, melyet az angol hivatalnok nem volt hajlandó megadni. Egy Londonba küldött táviratra azonban a múzeum igazgatósága azt felelte, hogy a múmiát okvetlenül szerezzék meg s az erre szükséges pénzt az egyidejűleg értesített kairói banknál vegye fel. Az alku megkötöttén, a gondosan becsomagolt múmia egy Port-Saidon átvonuló angol postagőzösön szerencsésen Londonba érkezett, hol azt a múzeum régészeti osztályának szakértői alaposan szemügyre vették.

A ritka szépségű, teljesen ép példány mai napig is a múzeumban volna, ha egy francia szaklap időközben valami botrányos csalásról említett nem tesz, melylyel egy híres régiséggyűjtőt Kairóban egy állítólag Port-Saidban

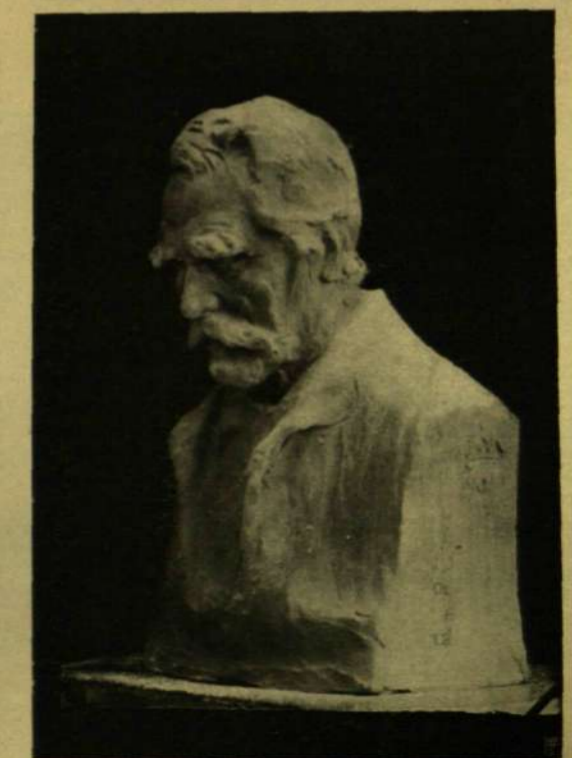
vásárolt hamisított múmiával félrevezettek. Rövid tudakozódás után kintunt, hogy a kérdéses múmiát csakugyan Port-Saidban vásárolták. Erre a British Múzeum igazgatósága elrendelte a múmia tüzetes megvizsgálását, illetőleg annak felbontását, a mikor aztán a hulla helyett egy vékony fababát találtak benne, a fehér vásznon pedig, melybe a bábú be volt göngyölvé, egy német vászongyár jegye volt látható.

Az angol főkonzul sürgetésére Port-Saidban kérdőre akarták vonni az arabot, de annak már teljesen nyoma veszett. A csalók ritkán kerülnek lépre, már csak azért is, mivel senki sem akarja magát kinevetetni s inkább eltűri a kárt, mely a nélkül sem kerülne meg.

Londoni tudósítók írják a következő esetet: Londonban egy nagynevű főúri család elszüült ivadéka élt, kinek egyedüli vagyona egy

Radnai Béla: A baba járnai tanúl.

Istók János: Nagyapám.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

LIECHTENSTEIN ALAJOS HERCEG ÉS MENYASSZONYA ERZSÉBET AMÁLIA FŐHERCEZGNŐ.

remek régi kastély volt, melynek értékét azonban a jelzőleg bekebelezett adósságok tisztesen túlhaladták. A kastély az ország egyik távoli grófságában feküdt és bútor alig volt benne.

Az elzülött fiatal főurat egyszer egy londoni régiségkereskedő kereste fel s neki bizonyos ajánlatokat tett, melyek elfogadása után a kastélyt terhelő adósságok kifizetve, a zálogjog a régiségkereskedőre ruházották át.

Néhány nap múlva a kastélyba kocsiszámra érkezett a sok régi kép, ódon fekete tölgyfa bútor, fegyver, vért, születte kárpit és másféle «drága régiség», néhány hét múlva pedig a londoni lapokban és utcai falragaszokon ezt lehetett olvasni: «N. lord ősrégi család utolsó ivadéka arra határozta el magát, hogy a kastélyában ősei által évszázadokon át összegyűjtött műkincseket, képeket, bútorokat, fegyvereket stb. nyilvános árverezés útján eladatja.»

A hírre a világ minden részéből számos gazdag régiséggyűjtő és kereskedő utazott P-be, hol az árverés néhány hétig tartott, mert a kastélynak még pinczehelyiségei is régiségekkel voltak megrakva. A gyűjtők büszkén mutogatták a p-i árverésen megvett műkincseket. Az ügyesen kiesztelt család mai napig sem került volna napfényre, ha a fiatal főúr a fényes üzleten vérszemét kapva, az árverést társa nélkül saját kezére tovább is nem folytatja. Az ebből keletkezett per nyomán a család kitűdő-dött ugyan, de a vevők nagyobb része jónak látta a dolgot elhallgatni, annál inkább, mert többen közülük a megvásárolt régiségeken már illő áron túl is adtak. Amerikában senki sem akadt, ki bevallotta vagy elbeszélte volna, hogy a p-i árverésen vette óriási pénzen Murillójt vagy Giottójt.

SZAITAFARNESZ TIARÁJA.

A régi műkincsek, képek, szobrok, ötvösművek hamisítása ma már oly tökéletességre vitt iparág, hogy a legnagyobb óvatosság és szakismeret sem mindig elég védelem ellene.

Egy ilyen eset tartja most igazolomban a párisiakat, még pedig nemcsak a szakembereket, hanem a nagyközönséget is, mert a lapok napról-napra közlik az eset újabb meg újabb részleteit. A kérdés egy Szaitafarnesz sziktha királynak tulajdonított arany sisak (tiara) körül forog, melyet a legnagyobb francia állami műgyűjtő, a Louvre, 1896-ban vásárolt meg 200,000 frankért. Egyes német és orosz tudósok archaeológiai s a tiara felirataiból vett érvekkel megátámadták a tiara hitelességét s azt állították róla, hogy a jelenkorból eredő hamisítvány. A Louvre szakemberei igyekeztek meggyőzőlni őket s a vita elcsendesedett, a tiara pedig ott állt üvegszekrényben a Louvre többi műkincsei között.

Nemrég azonban egy Mayence, vagy művészi nevével *Ellina* nevű szobrász egy pörben, melyet képek hamisítása miatt indítottak ellene, azt a vallomást tette, hogy a Szaitafarneszek tulajdonított tiara nagy részét ő csinálta egy Spitzer nevű furfangosságáról híres műkereskedő számára, a kinek révén a Louvreba került.

A tiara e vallomással egyszerre kőszéd tárgyá

lett, a francia szaktudósok erősen védelmezték hitelességét, más körökből azonban különféle hírek kezdtek szállongani. Egy Párisban lakó Láfisz nevű orosz ötvös kinyilatkoztatta, hogy a tiarát Rachumovszki nevű honfitársa csinálta 1895-ben, vagy 96-ban Odesszában. Láfisz állítólag látta is honfitársát e munkája közben s készítése módjáról néhány oly adatot is mondott, a melyek még a hozzáértőket is zavarba ejtették, annál inkább, mert már a tiaráról régebben folyt vitatkozásokban is hitelességének csafolói azt a gyanút fejezték ki, hogy a hamisítás színhelye Odessza városa. Ezért a kormány a tiarát, mely a viták során nagy nevezetességre jutva, ezernyi látogatót vonzott a Louvreba, elvitette helyéről, hogy újabb szakértői vizsgálat tárgyává tegye. Azóta Rachumovszki maga is Párisba utazott vallomást tenni. Elmondta állításának bizonyosságát, a készítés részleteit is. Vallomásai és a szakértői vizsgálat alapján, mint az újabb hírek jelentik, a tiara csakugyan hamisnak bizonyult. A tiara alighanem dolgot fog még adni a bíróságoknak is. A francia archaeológusok annál inkább röstellik a dolgot, mert a hírek szerint Európa több nagy múzeumának felajánlották a tiarát, de mint kétes hitelességűt, mindenütt visszautasították.

A tiara különben, habár hamisítvány is, nagyon szép ötvös-munka. A rajta kivetett jelenetek az Iliásból valók: az egyik Achillest ábrázolja, a mint elesett barátja Patroclós máglyájára előtt kesereg, a másik pedig Odysseust, a mint Brizeisz rabnő Achilleshez vezeti. E két fő jelenet közt, valamint az alattuk levő alsó szegélyen a görög életből vett kisebb jelenetek vannak ábrázolva.

ERZSÉBET AMÁLIA FŐHERCEZGNŐ ESKÜVŐJE.

Április 20-ikára tűzték ki *Erzsébet Amália* főhercegnő esküvőjét *Liechtenstein* Alajos herceggel, melyet Bécsben tartanak meg. Az eljegyzés november 8-ikán történt a Bécs melletti laxenburg kastélyban, a király s a két család legközelebbi hozzátartozóinak jelenlétében. Az esküvőt az eredeti intézkedések szerint már februárban kellett volna megtartani; az *Erzsébet* főhercegnő halálával beállott családi gyász miatt halasztották el mostanra.

Az ifjú menyasszony, *Erzsébet Amália* főhercegnő az 1896-ban elhunyt *Károly Lajos* főhercegnak, a király öccsének s *Ferencz Ferdinánd* trónörökös atyjának leánya harmadik házasságából, melyet *Mária Terézia* főhercegnővel, Don Miguel braganzai herceg leányával kötött. A trónörökös, Ottó és Ferdinánd *Károly Lajos* főhercegek és a nemrég elhunyt *Margit* Zsófia főhercegnő, württembergi hercegnő, mostohatestvérei a menyasszonynak, *Mária Annunciata* főhercegnő, a prágai nemesi hölgyalapítvány apátnője pedig edes nővére. *Erzsébet Amália* főhercegnő 1878 július 7-ikén született. Mint többi testvérei is, szülői felügyelete alatt gondos nevelésben részesült s különösen művészi tehetségei fejlődtek szépen. Nagy kedvvel festget, a zenét is igen szereti s anyjával együtt buzgó híve a műkedvelő fényképezésnek. Szüleivel egy izben nagyobb utazást is tett Egyiptomba és a Szentföldre s ez

útjáról sok sikerült fényképfelvételt hozott haza. Szűk családi körben többször fellépett műkedvelői előadásokon is szép sikerrel. Erzsébet Amália főhercegnő igen kedvelt alakja a bécsi udvari életnek.

A völgény, *Liechtenstein* Alajos herceg, 1869 június 17-ikén született, atyja Alfréd herceg, anyja Henriette hercegnő. A hercegi család mellékágához tartozik. A *Liechtenstein* hercegek tudvalevőleg egyenrangú házasságot köthetnek az uralkodó családok tagjaival. A család feje a morvaországi Eisgrubban tartózkodó II. János herceg *Liechtenstein* hercegség souverainje, *Troppau* és *Jägerndorf* hercege s mint a tudomány és művészet bökezű pártfogója, tiszteletbeli tagja a bécsi császári tudományos akadémiának. Egyik nagybátyja a völgénynek, Alajos herceg, mint az osztrák keresztény szocialista pártmak dr. *Lueger* bécsi polgármester mellett vezére, ismert szereplője a bécsi politikai világnak. Másik nagybátyja, *Rudolf* herceg, a király főudvarmestere. Maga a völgény azelőtt a testőrlovasságnál szolgált s ez időben ismerkedett meg a főhercegnővel. Jelenleg kapitányi rangot visel a cs. és kir. 12. számú dzsidás-ezredben, melynek székelye Székéscsejérvár, a hol e szerint a herceget jól ismerik. Magas termetű, daliás férfi s komoly természetű, lovagias modoránál fogva közkedveltségben áll mindenütt, a hol ismerik.

TRÓNÖRÖKÖSÖK KELETI UTAZÁSA.

Az idei tavasz elején két hatalmas európai trónörökös látogatta meg Egyiptom csodás és szingzagad vidékeit. *Ferencz Ferdinánd*, a mi trónörökösünk nejevel, *Hohenberg* Zsófia hercegnővel utazott oda s a Niluson elhajózott az ősi egyiptomi műemlékekhez. Utazását incognitóban tette meg *Arnstein* gróf név alatt. Ugyanakkor járt Egyiptomban a fiatal német trónörökös, *Frigyos Vilmos* herceg is öccsével, *Eitel* Frigyos herceggel, a kiket atyjuk, a császár azért küldött hosszabb keleti utazásra, hogy a bonni egyetemen szerzett ismereteiket úti tapasztalataikkal kiegészítsék.

A két trónörökös találkozott is, messze Afrika földjén, még pedig nem a legkellemesebb körülmények közt. A két ifjú német herceg ugyanis betegesen ért Egyiptomba; kanyarójuk volt, melyet valószínűleg még Bonnból szereztek a «*Borussia*» nevű diák-egylet egy lakomáján, a mikor egy diaktársuk mellett ültek, a ki csakhamar a lakoma után megkapta a kanyarót. Ez annál is valószínűbb, mert a Keleten a kanyaró ügyszólván teljesen ismeretlen s így ott semmi esetre sem kaphatták meg. A beteg hercegek a «*Luxor*» fogadóban feküdtek Kairóban. Ez időben jött oda *Ferencz Ferdinánd* trónörökös s ugyanabba a fogadóba szállt. Megtudván a német hercegek betegeskedését, meglátogatta őket lakosztályunkban és hosszasan elidőzött betegágyuknál. Az a veszély, hogy a ragadós betegséget ő is megkapja tőlük, ki volt zárva, mert *Ferencz Ferdinánd* trónörökös néhány év előtt igen erős kanyaró betegségben ment szerencsésen keresztül.

A német hercegeket a kisérőjükben volt orvos gyógyította; betegségük nem volt veszedelmes s így Berlinben sem okozott nagyobb nyugtalanságot. Azóta már szerencsésen fel is épültek s folytathatták utazásukat Athénben, onnan pedig Konstantinápolyba.

A NEMZETKÖZI TÖRTÉNELMI KONGRESSZUSRÓL.

Róma, 1903. április 9.

Az «örök város»-nak husvét hetében különösen is mozgalmas életét az idén a történelmi kongresszusra a világ minden részéből idesereglett történetészek sokasága tette még elevenebbé, színesebbé. Az európai államokon kívül elküldték képviselőiket Brazília, Japán és Khina is; az utóbbiak névszerint: *Kon-Kick* és *Csai-Csing-Sung*, szénfekete tuncsúkkal és színes selyem öltözettel általános feltűnést keltenek minden felé.

A «*Collegio Romano*» hatalmas, zászlódiszban pompázó épülete előtt, melyben a kongresszus ülésait tartotta) a templomokban s múzeumokban, a *Badeck* kerrel és óriási látóövekkel fölfegyverzett angol turisták mellett városszerre láthatók a kong-

resszus tagjai, mellükön a kis csillogó emlékéremmel, a mely egy VII. századbeli s a Capitoliumon talált római éremnek a királyi pénzverde által készített szép másolata.

A kongresszus ünnepélyes megnyitása április 2-ikán történt a Capitolium dísztermében, a királyi pár, a miniszterium, a parlament és a városi tanács képviselőinek jelenlétében. Gyönyörű ünnepély volt ez, mely soká emlékezetes lesz mindazoknak, a kik jelen voltak. Verőfényes tavaszi nap szórta sugarait az ősi város híres hét halmára, melyek között legkisebb, de történelmi szereplése folytán a legismertebbek egyike épen a «*Mons Capitolinus*». Megfelelő helyet keresve sem lehetett volna találni ennél, hol minden kódrab kézezer éves múlt tanúja.

A Michel Angelo tervezte pompás piazzán *Marcus Aurelius* hatalmas lovas-szobra körül gyülekeztek a kongresszus tagjai s onnan vonultak föl az ülésterembe, melynek falait a régi Róma konzulainak egykori márvány képmásai díszítik. Itt először *Colonna* herceg, Róma polgármestere üdvözölte a vendégeket, majd *Nasi* közoktatásügyi miniszter nagyszabású beszéddel, a király nevében megnyitotta a kongresszust, melynek elnökövé egyhangulag *Villari* szenátort választották meg.

Az idegenek nevében *Frederich* belga delegátus beszélt, a berlini egyetem rektora pedig *Vilmos* császár ajándékaiként négy hatalmas kötetet adott át a kongresszusnak, melyek a saalburgi és baalbach-i régi római várak fényképeit tartalmazzák.

Az ünnepély végeztével az egyes osztályok mindjárt megkezdtek előadásaik sorozatát a *Collegium Romano* termében. A magyar delegátusok közül először *Óváry* Lipót országos levéltárnok, Akadémiaánk képviselője tartott fölvizsgálást «Magyar és olasz vonatkozások a középkortól napjainkig» czímmel. Meleg színekkel festette azt a barátságos viszonyt, mely a két nemzet között hosszú századokon át fennállott. Különösen nagy hatást keltett, mikor *Garibaldi* hőstetteiről szölt, kinek zászló alát, számos magyar bajtársával ő maga is ott harcolt az olasz egység kivívásáért. Egyszersmind bemutatatta és a kongresszus tagjai között kiosztotta a Magyar Tud. Akadémia történelmi kiadványainak s a Történelmi Társulat kiadványainak általa készített olasz jegyzékét. *Lánczy* Gyula egyetemi tanár, a kormány küldötte, a Szilveszter-bulláról tartott érdekes előadást. *Darvai* Mór Bolyai Farkasról értekezett, majd ugyancsak *Óváry* Lipót egy második előadásában az Országos Levéltár diplomatikai osztályát ismertette. A Nemzeti Múzeumot *Schöner* Gyula felismertette. A nevezettekben kívül a magyarok közül még *Erdődi* Béla, *Veres* Endre dévai tanár s *Oberschall* Pál pozsonyi jogtanár vettek részt a kongresszuson.

Az olasz kormány és Róma városa a legmelegebb vendégszeretettel fogadták a kongresszus tagjait. *Nasi* közoktatási miniszter vasárnap, április 5-ikén a Palatinus hegyen adott fényes vendégséget, este pedig a Quirinal (királyi palota) terméi nyitak meg a kongresszisták előtt. A király a magyar delegátusok közül megszólíttással tűntette ki *Óváry* Lipótot, a ki olasz vitézségi rendjével jelent meg. Hosszabb beszélgetett vele a magyar viszonyokról s megemlíttette, hogy sok Anjou-korbéli magyar érme van. A király tudvalevőleg szíveskedéses éremgyűjtő. *Colonna* herceg, polgármester a Capitoliumon látta Róma vendégeit az idegen tudósokat. A kongresszus magyar és osztrák tagjai tiszteletre

FERENCZ FERDINÁND TRÓNÖRÖKÖS NEJÉVEL ÉS KISÉRÉTÉVEL EGYIPTOMBAN, A PIRAMISOK LÁBÁNÁL.

Pasetti báró, a monarchia római követe is adott estélyt.

A záró ülés április 9-ikén volt a *Collegium Romano* nagytermében, a hol egyszersmind azt is elhatározták, hogy a következő kongresszust Berlinben tartják. Ezen az ülésen már leginkább csak a római tagok jelentek meg, mert az idegenek nagy része a kitört sztrájk kellemetlenségei elől (a kocsi és villamos közlekedés szünetelt, üzletek zárva voltak), már elutazott. *Lampérth* Géza.

VIRÁGOK AZ AMERIKAI NÁSZ- ÜNNEPEKEN.

Újabb divat szerint az amerikai milli mosok egybekelési ünnepélyein rendkívül nagy szerep jutott a virágoknak s el lehet mondani, hogy a jegyespár valóságos virágtengeren keresztül jut a házasság révébe. A mint a völgény és menyasszony a templomba lép, két-három kis leány virággal hinti be útjukat egészen az oltár lépcsőjéig. Maga a templom is virágtengerben úszik, az oltár valósággal eltűnik a csokrok és koszorúk alatt, sőt még a falak és oszlopok is virággirlandokkal vannak díszítve s a völgény

jóbarátjai, az úgynevezett «ushers»-ek, kik a meghívott vendégeket helyeikre vezetik, ezen tisztjuk jelül virággal ékített botot hordanak. A nyoszolyó-lányok, kik többnyire egyformán vannak öltözve, csokraikat a völgénytől kapják s a násznagy, meg a vőfélyek ugyanilyen csokrokat viselnek gomblyukaikban.

De nemcsak New-Yorkban, az ottani milli mosok körében üznek ilyen pazarlást a virággal. Ugyanez történt például pár évvel ezelőtt St.-Louisban, midőn egy előkelő berlini család egyik tagja tartotta esküvőjét egy dús-gazdag st.-louis-i szerzőző leányával. A templom, melyben a szertartás végbement, virágdíszben úszott. A nászszakomat az egyik ottani szállóban rendezték, miután az após palotája nem volt elégséges a roppant vendégsereg befogadására. Az óriási szálloda első emeletének fele volt e czélra kibérelve és tündérieren felszerelve. Az a terem pedig, hol a jegyespár a jókívánságokat fogadta, valóságos virágtenger volt. A falakat és a mennyezetet teljesen elfődte a halványzöld sassaparilla, melyből művészi csoportosításban gyöngyvirágok és rózsák mosolyogtak elő. Azon hely felett, hol a jegyespár állott, hatalmas

A NÉMET TRÓNÖRÖKÖS ÉS ÖCCSE KAIRÓBAN, EGY TÖRÖK MECSETBEN TETT LÁTOGATÁSÁRÓL TÁVOZVA.

A NÉMET TRÓNÖRÖKÖS ÉS ÖCCSE A KHEOPS-PIRAMIS ALJÁN.

virágharang csüggött, mely a menyegzői esküvői harangot jelképezte. Ennek a nászünnepeknek a költségeit körülbelül 200,000 koronára becsülték, melyből tetemes rész jutott a virágkereskedők zsebébe.

Magától értetődik, hogy ilyen előkelő esküvőknél a csokrok a legtrikább, legdrágább virágokból készülnek. A múlt télen a róza és pedig az «American beauty» nevű róza volt divatban, az idén a gyöngyvirág és az orchis az uralkodók, melyek közül az első a Bermuda-szigeteken terem, honnan évenként vagy 100,000 dollár értékűt szállítanak New-Yorkba.

És ép úgy, mint a csokrok a menyasszony és nyoszolyó-leányok ruhája is teljesen egyforma. Ezért az amerikai lapokban, a szerint, a milyen színű volt a menyasszony ruhája, vagy a díszlet, — fehér, kék, vagy rózsaszínű, azután meg rózsaszín- és orgona-esküvőkről olvasunk.

A nászlakománál az a jó szokás uralkodik,

József főherceg bars megyei birtoka Kis-Tapolcsánytól csaknem egészen Nagy-Ugróczig terjed.

Szkiczó a legszebb fekvésű és sok tekintetben pártját ritkító helyek közé tartozik. Bars megye egyik legmagasabb pontján fekszik a Zsitva völgyéből a Nyitra völgyébe vezető útvonalon, a kistapolcsányi vasuti állomástól kocsin mintegy háromnegyed órányira. Hatalmas, ősrégi tölgy- és fenyő-erdőkön keresztül vezet fel Szkiczóra a kitűnően gondozott kocsitűt. Az erdők híresek roppant gazdag vadállományukról; az arra járó lépten-nyomon legelésző őzcsordákkal találkozik, melyek csak akkor iramodnak beljebb az erdőbe, ha az utas egészen a közelükbe ért. Újabb időben a szarvas is elszaporodott itt, sőt a mufflon is gyakori; ez utóbbi vadjuh-fajtát Ghymesen honosította meg gróf Forgách Károly s onnan terjedt el az egész környéken. A szkiczói uradalom terjedelme mintegy 4—5000 hold, többnyire tölgy-

az Odescalchi hercegi család tulajdonába. Odescalchi Arthur hercegnek, a kastély építőjének kezéről Lónyay Pálma, most Odescalchi Zoárd herceg neje birtokába jutott s most tölte vette meg József főherceg. Szkiczó község, melybe az uradalom tartozik, 817 lakosú község, lakossága egészen tót.

EGYVELEG.

* Az ausztráliai nők ez évben gyakorolják először választói jogukat. Érdekes, hogy több nagyvárosban számuk meghaladja a férfiakét. Így pl. Sidneyben 122 ezer nő- és csak 102 ezer férfi szavazó van. Országos átlagban azonban mégis jóval több a férfi szavazó, nevezetesen az utóbbiak száma kerekén 973 ezer, a női szavazók száma pedig 854 ezer.

* A korai házasságok Kelet-Indiában most is szokásban vannak. A legutóbbi népszámlálás alkalmánál

A SZKICZÓI KASTÉLY.

A „Magyarország vármegyéi és városai” című munkából.

hogy a vendégeket nem zsúfolják össze egyetlen hatalmas asztalnál, hanem apró asztalok köré ültetik, melyek mindegyike másképen van díszítve. Nemrég egy san-franciskói milliomosnak egy new-yorki milliomos egyetlen leányával való esküvőjén, melyet a new-yorki legmagasabb társaság divatos fűrdőhelyén, Newportban tartottak, őtszáz vendég volt hivatalos, kik egy hatalmas sátorban, hatvankét asztal körül ebédeltek. A menyasszony asztalánál tizenketten ültek, a többi asztalnál négy-négy pár, minden asztal a legpompásabb virágokkal volt díszítve.

SZKICZÓ.

József főherceg újabban ismét megszaportotta magyarországi birtokainak számát a bars megyei szkiczói uradalom megszerzésével.

Az új birtok közvetlen szomszédos a főhercegnek már régebben tulajdonában levő kistapolcsányi uradalommal, a mely Bars megye székvárosának, Aranyos-Marótnak közelében fekszik s József Agost főherceg nyári tartózkodási helyéül szokott szolgálni. Így most már

és fenyő-erdő, szántóföld kevés, de a rendkívül szép fekvésű völgyekben pompás legelők vannak.

Különös nevezetessége a kastély, mely eredetileg vadászkastély volt s egykori tulajdonosa, a jeles műkedvelő, herceg Odescalchi Arthur építtette. Regényes fekvésű és külsejű várkastély, a mely külső díszében és belső berendezésében egyaránt a középkori várakat utánozza. Sánczokkal van körülveve s terjedelmes tornyok őrzik, felvonó-híd köti össze a külvilággal. Belsejében a fegyvertorony, az ősök csarnoka s egyéb hatalmas csarnokok keltenek regényes hangulatot. Öregtornya, az úgynevezett «Nebajza»-torony egyetlen szobát foglal magában: a palotaszobát, melynek a román stílusú kettős ablakok s az óriási kandalló kölcsönöznek középkori jelleget. A terem mennyezetén minden gerenda végét az Odescalchi hercegi család mindkét ágon való őseinek egy-egy színes czimerepajzsa ékesíti. A kastély képét a «Magyarország vármegyéi és városai» című monografiái mű nyomán közöljük.

Szkiczó régente a Keglevich grófi család birtoka volt s ettől került örökség útján 1812-ben

mával India területén hat milliónál több 5—9 éves nőt írtak össze, a kik már férjnél voltak, sőt már özvegyek is akadtak közöttük.

* Legarányosabb testnek azt tartják az embernél, midőn a test magasságának minden egy lábujjára 12 $\frac{1}{2}$ kilogram súly esik. Vagyis e szerint pl. egy 6 láb magasságú ember súlyának 75 kilónak kellene lenni. A ki ennél könnyebb az rozúl fejlett, vagy kelletlenül soványabb, a ki pedig nehezebb, az már túlhízott.

* A legújabb éjszaksarki expedícióról visszatért Peary tengerészhadnagy, ki egész a 85-ik fokig eljutott, azt tapasztalta, hogy az eskimók rohamosan pusztulnak. Ezelőtt 12 évvel még 30 ezren voltak, most már a fele sincs meg. Peary továbbra véglegesen megállapította, hogy Grönland csakugyan sziget s hogy az éjszaki sark vidéke — a grönlandi szigetsoporton túl — egy teljesen befagyott tenger, melynek jege soha fel nem olvad.

* Legtöbb eső esik valószínűleg az Anamban fekvő Khaszi-hegység tájékán. Itt az esős időszak júniusban kezdődik és augusztus végeig, sőt néha tovább is tart. Az évi esőmagasság 13 $\frac{1}{2}$ méter, a minnek nagyságáról csak úgy lehet fogalmunk, ha tudjuk, hogy Közép-Európa szárazföldjének évi esőmagassága $\frac{1}{4}$ méter körül van.

Schoeller Fülöp: Csendes idő után.

A PHOTO-CLUB KIÁLLÍTÁSA.

Az e hó 5-én a Nemzeti Szalonban megnyílt kiállítás iránt a társadalom minden körében igen élénk érdeklődés mutatkozik. A Photo-Club, ezen még csak alig három év óta fennálló egyesület e kiállításával elérte a maga elé tűzött kettős célt. Nevezetesen a hazai közönséget meggyőzte arról, hogy a fényképezés is emelkedhetik művészi színvonalra, másodsor pedig műkedvelő fotografusainknak hozzájárulhatónak tevének a legkiválóbb külföldi fotografusművészek műveit. — megmutatta a továbbhaladás útját. Együttal meghonosította az időközi művészi fényképezési tárlatot hazánkban is, miként az a külföld nagy városaiban már évek óta megvan. Ugyanis a kiállítás rendezősege felbuzdulva az elért sikereken, elhatározta, hogy ezentúl is évenként országos, minden második évben pedig nemzetközi kiállítást rendez. Elhatározta azt is, hogy a június hó elején Brüsszelben rendezendő kiállításon résztvesz és részvételre szólítja fel a hazai művész-fotografusokat is. A budapesti kiállítás rendezősege a közönség élénk érdeklődésére való tekintettel elhatározta, hogy a kiállítás utolsó termét egészen megújítja azon képekkel, melyek utólagosan érkeztek be.

Ez alkalommal ismét bemutatunk néhány képet a kiállításból, közöttük Schoeller Fülöp lovag (Bécs) «Csendes délután» című kedves állattanulmányát, melyen a szép kivitelűen kívül meglepő a sok kis ölel nyugodt viselkedése. Rawlings William (London) «Szászországi közt» (Daisyfield) című képe virágos mezőn bokrákat kötő bájos ifjú leánykát ábrá-

Marchi G.: Új hódítás.

zol. Marchi G. (Lodi) felvételén a dicsőség génusza látható, feje felett örökkényű, csillag, kezében pálmaág. Garrone Edvardo (Torino) «Borzasztó enyészet» című képe művészi compositióval és ügyes elrendezéssel tárja elénk az ősember borzalmát a rejtélyes és szörnyű enyészettátra.

EX-LEX.

Karcolat.

Ha két kabátos ember találkozik, nem az időről esik szó, se a fagyosságokról (ez idén még ők se aktuálisak), hanem ilyenformán indul meg a diskurzus:

— Hát mi lesz? Ex-lex lesz?

A másik vállat von.

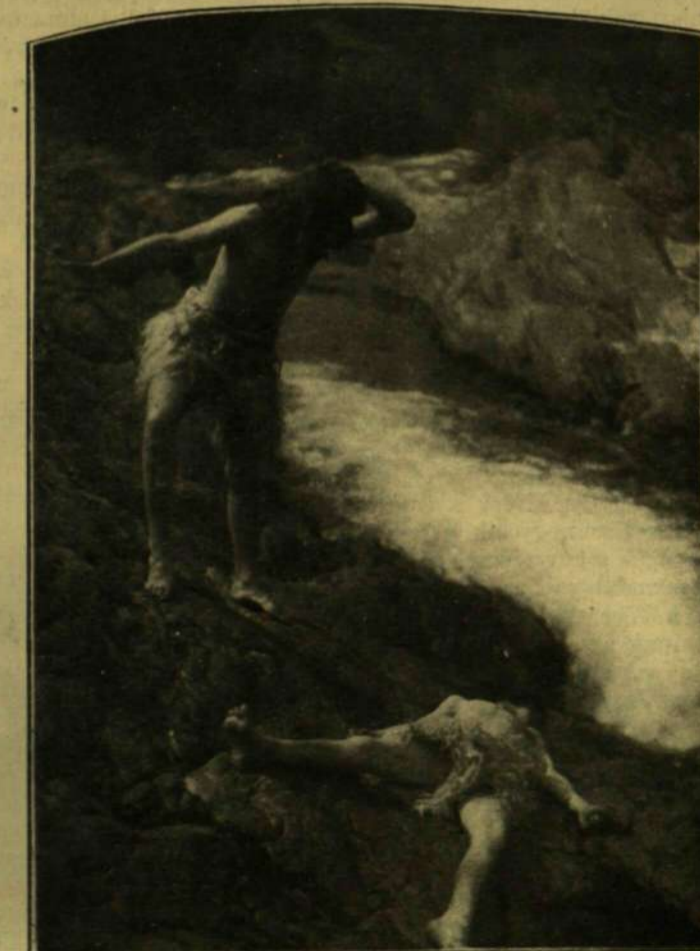
— Isten tudja!

A lapok betűerdejéből is ez az ominózus szó vicssorgatja a fogát.

Miniszterek háta megborzonek, ha olvassák. A kombináló politikusok esze megáll. A bécsi Burg termeiben suttogva tanakodnak a korona emberei: Was sollen wir machen? A politikai bonyodalmak gourmandjai lihegve futják át a lapokat, mint az érzékeny varrólányok, mikor a regénynek ahhoz a fejezetéhez értek, hogy Arthurt vagy megölik, vagy kimenekül a bonyodalmas helyzetből. Hát még a klub! Oh, a klub! A kulisszák titokzatos, beláthatatlan szagokkal össze-vissza font világa. Hogy szövik itt apró, finom hálójukat a kis és nagy pókok. Bizonytalanul állnak a stréberek. Csalétekkel megtűzdelt horgaikat a zavaros vizekbe mélyesztik a halászok. Némelyik horgon k a

Rawlings W.: Szászországi közt.

Garrone E.: A borzasztó enyészet.

A PHOTO-CLUB NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Schicht-szappan

Mindenütt kapható! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

+ Soványság +
Sáp telt testidomok a mi keleti erőporunktól, 1900. évi párisi aranyéremmel kitüntetve 6-8 hét alatt már 30 fontnyi gyarapodást tapasztalnak. Orvosi rend. szertár. Sárospatak. Nem szédülős. Számos köszönőlevél. Aka karbononként 2 kon. 50 fillér. Postabélyeg vagy utánvéttel. Használati utasítással. Hygien. Institut 9771
D. Franz Steiner & Co., Berlin, 18. Königsplatzstrasse 78. Főraktár Magyarország részére: Török József, gyógyszer. Király-u. 12. 9901

Országos gyógyintézet
HALL FÜRDŐHELY
Felső-Anztriában.
Elsőrangú Jodbrom-fürdő az Alpsekre való kilátással. 9547
Indicatio: minden skrofulózis megbetegedéseknél és titkos betegségekben. Korszerű gyógyszerkészítők. Felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

GERMANDREE PORHANYÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN
Francia szabadalom. A szépség titka, ideális illattal feltöltött tartós, egészséges és diszkrét. A Germandree az arcbőrnek egészséges és üdö színt ad.
1900. évi Párisi Világkiállítás: ARANYÉREM
MIGNOT-BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS. 6
Kisbélő Török József gyógyszerárterében Budapesten.

Ischias, köszvény, rheuma, csonttörések és ezek utóbajai ellen biztos gyógyulást, nyújtanak
HERKULESFÜRDŐ
világhírű kéndús és sós melegforrások. Felséges tartózkodás a Délmagyarországi Kárpátok ózodás hegyi levegőjében. Legnagyobb kényelem. Rémekelt árak. Igen érdekes fürdőközség. — Kintő vasúti összeköttetés.
Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

ESZMÉNYI KEBEL
Érhető a Párisban, Passage Vendôme 5, az egyedüli szar, mely két hónap alatt és a nélkül, hogy az egészségek ártana, az asszonyi kebel fejlődését, valamint a kebel idomainak szilárdságát biztosítja. Egy üveges ára használati utasítással együtt 3 forint. Raktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. sz. 9619

Használjon Kerpel-féle
Kézfinomító 9689
folyadékot, mely a kezet 3 nap alatt bárszony simává és hófehérré teszi. Egy üveg 90 fillér. Kerpel győgytár, Budapest, V., Lipót-körút 28. 4 üveg rendelésnél franco.

Császárfürdő
BUDAPESTEN 9843
téli és nyári gyógyhely.
Elsőrangú. E kővesvízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel és legmodernebb iszapfürdőkkel pompás ásványvíz üszőkkel, hű- és kádfürdőkkel. Prospektus ingyen bérmentve.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK.

Kristály üvegekészletek és dísz tárgyak
kaphatók 9311
ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.
BUDAPEST.
V. ker., Fürdő-utca és Ferencz József-tér sarkán, (Diana fürdőház.)

KNUTH KÁROLY
mérnök és gyáros. 9692
Cs. és kir. fensége József főherczeg udv. szállítója.
Gyár és iroda:
Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.
Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.
Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

KIRNER JÓZSEF cs. és kir. udv. munkaműves, az olasz királyi 6. Felsőének udvari szállítója.
BUDAPESTEN, raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára: Róza-utca 7
Dúsan ellátott raktár legújabb szerkezetű kettős vadász-egyverekből, golyófejekből, amerikai Winchester serétes ismétlő fegyverek, forgópisztolyok, szalonfegyverek és pisztolyok, töltények és vadász-szerekből, melyek jószágáért kezeskedik. (Alapított 1808. évben.)

WACHTL ÉS TÁRSA
fényképészeti cikkek raktára 9663
BUDAPEST, IV., Eskü-út 6 (Klotild főh. palota).
Telefon. — Arjegyzék ingyen és bérmentve.

PARÁDI ÜVEGGYÁR RAKTÁRA
GÖRÖG ISTVÁN
BUDAPEST
M. ker. Kossuth Lajos utca 15. sz.
Nagy választék mindenféle üvegekben.
Asztali készletek stb.
Igen jutányos árakon.

Alapított 1802. Állami arany érem 1896. jury tag. Bronze érem Páris 1900.
Cs. és kir. udv. szállítók és szerb kir. udv. szállítók
Kunz József és Társa
királyi kiválts. nagykereskedők.
Vászon, asztalneműek, kész fehéreneműek, menyasszonyi kelengyék, függöny, ágytakaró és szőnyegáru raktára.
Budapest, V. ker., Deák-tér 1. sz.
Motorerőre berendezett fehérenemű gyár. 9920

Árjegyzék **KATZER** udvari szállító.
ingyen. Hazánk első és legnagyobb 9922
Molykár Ellen Biztosító Megóvó Intézete
Iroda: VI., Ó-utca 42. szám.
Raktárak: VI., Ó-utca 42., 44. (saját ház), 45., 46. és Új-utca 43. Budapest.

Újdonság az ipar terén!
Finom és legdivatosabb gyapjuszövetből készülnek saját műhelyemben mérték után férfi öltönyök 15 frttól 18 frtig remek szabásban és kidolgozásban.
Azon esetben, ha vidéken bárhol legalább három öltönyre való megrendelésről biztosítanak, utazó szabászatot a valódi látványosságát képező mintagyűjteménnyel saját költségemen mértékvétel céljából oda küldöm. A megrendelt ruhák 6-8 nap alatt készülnek és utánvét mellett szállítanak.
Lichtmann Sándor
férfiszabó-terme. 9924
Budapest, VI., Andrássy-út 56/V.

17. SZ. 1903. (50. ÉVFOLYAM.)
SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS.
FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN.
BUDAPEST, ÁPRILIS 26.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI ÚJDONSÁGOK (a Világkronikával) együtt: egész évre 24 korona, félévre 12. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 16 korona, félévre 8. A POLITIKAI ÚJDONSÁGOK (a Világkronikával) együtt: egész évre 10 korona, félévre 5. KÉRŐI díj: előfizetőknek a postai megkezesítési díjjal is csatolandó.

FERIDUN BEY.

FERIDUN BEY, az a török főúr, ki nemrég nemzetünk iránti rokonszenvének oly fényes jelét adta azzal, hogy vagyonából 500,000 frankot kulturázélokra hagyományozott s ez összeg kezelésével a Magyar Tudományos Akadémiát bizta meg, arab eredetű, a mint a neve előtt használt *El Szeid*, azaz «a prófeta családjaiból való» ezim is mutatja. Egyik őse, *El Szeid Ahmed aga* régi szíriai családból származott s Antiochiában nagy földbirtokos volt. Óriási terjedelmű birtokait a török kincstárnak hagyományozta, minek folytán a család ivadékaik sokáig évi járulékot kaptak a portától. *Khalil aga*, Feridun bey dédapja, ellenei fondorkodása folytán hóhér keze alatt halt el. Ennek fia, *Ahmed* ezért Konstantinápolyba menekült s azóta a család a török főváros előkelői közé tartozik.

Török barátunk atyja *El Szeid Kiamil bey* volt, kit magam is ismertem s ki mint magyarbarát gróf Andrássy Gyulával, midőn gróf Andrássy szabadságharcunkban a magas portánál a magyar kormány képviselője volt, barátságos viszonyban állt. Feridun szülőháza már az 50-es években az által tűnt ki a többi török házak közt, hogy nagy érdeklődést és ragaszkodást mutatott az európai kulturához. Feridun bey anyja, *Melek khánum*, egy bosnyák vezérnek, a Tuzlából származott *Aghia* basának lánya, az első volt a török asszonyok közt, a ki az európai zenében kitűnt s zeneszerzeményeivel 1885-ben a párisi Palais d'Industrie-ben díjat is nyert. Kiamil bey alapította a pérai municipalitást és nem egy hasznos intézményt honosított meg a török főváros ezen hatodik kerületében. Abdul Medzsid szultán, nemzetünk e kiváló barátja, Kiamil beyt nagyon kedvelte, sokszor eltréfált vele s különösen szerette javíttatni, ha a francia társalgásban valami hibát követett el: a francia nyelvet t. i. Abdul Med-

zsid szultán, a magyar emigráció jóakarató pártfogója, kitűnően ismerte. Nem csoda tehát, hogy Feridun bey már zsenge korában alapos európai nevelésben részesült. Legelőször a katonai pályára szánták és két esztendő, 10 és 13 éves kora között a mácskai (Konstantinápoly egyik városrésze) katonai intézetben töltött. Később Párisba küldték, a hol jogot végzett és mint doktor hagyta el az egyetemet. E minőségében a diplomáciai pályára szentelte magát; még pedig először a párisi török követségnél mint attaché nyert alkalmazást. Innen hazájába visszatérve, egy ideig a magas porta külügyi minisztériumában is működött. A hetvenes évek vége felé került mint főkonzul Budapestre, a hol magyar rokonszenvi folytán csakhamar a fővárosi előkelő társaságnak kedvelt tagja lett és a magyar nyelvet is bizonyos fokig elsajátította. Mikor

FERIDUN BEY.

1886-ban Athénbe meghatalmazott miniszternek kinevezték, nem szívesen hagyta el Magyarországot. Itteni tartózkodásáról egy későbbi hozzámt intézett levelében így nyilatkozik: «Sokat tanultam az ön hazájában töltött hosszú tartózkodásom alatt és a modern nagy államférfiak társaságában, különösen a nagy Andrássy, atyámnak még az emigráció idejéből való régi barátja révén, a ki nekem fényes házával együtt — beleszámitva Katinka és Leontin grófnőket és Manó és Aladár grófokat, — valódi erkölcsi pártfogóm volt, úgy az előkelő társaságban elfoglalt állásomat illetőleg, mint a főkonzulátusban tartott fogadá-soknál.»

Feridun bey a nagyhirű Fuad pasával is közeli rokonságban állott. Ezen kiváló szelleméről híres török államférfiúnak, ki szintén nagy barátsággal viseltetett a magyarok iránt, a Boszporus ázsiai partján pompás nyaralója volt és ha a diplomácia tagjai az ottani ritka szépségű kertjét dicsérték, azt szokta mondani: «Hja, nem hiába magyar ember az én kertészem!» Sipos Gyuri, így hívták kertész honfittársunkat, büszke volt e megjegyzésre. Azóta, hogy Feridun bey nem mes alapítványa közzététett, sokan kérdezik tőlem, mi bírhatta őt erre? Úgy hiszem, az imént előadottak legjobban megadják erre a feleletet. Ez a legelső eset, hogy mohamedán ember keresztény intézetnél alapítványt tett. Ez joggal keltett feltűnést egész Európában, hol a török-magyar barátsági viszony ismeretlen, már pedig valláskülönbség itt nem jött számba, a nemzeti rokonszenv mellett. A török az összes európai nemzetek közt legjobban szereti a magyart. Mi sem természetesebb tehát, mint az, hogy a magyar kultúra segélyével könnyebb volna nekik megismerkedni a Nyugattal s ez vezette Feridun beyt is elhatározásában. Remélhetőleg Feridun példája követőkre fog találni a török társadalomban s az így támadó kölcsönös hatás által nekünk is meg lesz